

USAID
ВІД АМЕРИКАНСЬКОГО НАРОДУ

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ
СПІЛЬНИМИ ЗУСИЛЛЯМИ

№150 ЛЮТИЙ
2018

Директор видання:
Маргарита Юрченко

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх
04053, Україна, Київ
тел. (44) 486 2878
факс (44) 486 2812

АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ

ЧИТАЙТЕ В НОМЕРІ:

АМУ: хроніка, події, коментарі

Правління АМУ сформувало позицію щодо найважливіших питань реформування та розвитку місцевого самоврядування

14 лютого на засіданні Правління АМУ, яке провів Віталій Кличко, Голова АМУ, Київський міський голова, було розглянуто низку організаційних питань діяльності Асоціації та прийнято рішення, якими сформульовано позицію з важливих для місцевого самоврядування питань.

стор. 3

ПУЛЬС РЕФОРМ

Галуzeвий форум місцевого самоврядування – платформа для обговорення подальших кроків секторальної децентралізації

стор. 14

Життя українських міст

Київ, Харків, Вінниця, Тернопіль, Чернівці, Львів, Чугуїв

стор. 8

Консультації спеціалістів

Роз'яснює Центр аналізу та розробки законодавства: щодо питань соціального захисту населення

стор. 18

Місцеве самоврядування за кордоном

Досвід європейських міст:
Стокгольм (Швеція), Трір (Німеччина),
Барселона (Іспанія)

стор. 20

Актуальна тема

Як живуть громади після об'єднання
Степан Гладун: «Ставимо масштабні завдання щодо розбудови інфраструктури у Хоростківській громаді»

стор. 23

www.auc.org.ua

Видання здійснене в рамках Проекту USAID ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки Агентства США з міжнародного розвитку. Впровадження проекту стало можливим завдяки підтримці американського народу, здійсненій через Агентство США з міжнародного розвитку. Зміст не обов'язково відображає думку USAID або Уряду США.

Асоціація міст України презентує:

«ПЕРЕДАЧА ЗЕМЕЛЬ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАСНОСТІ ЗА МЕЖАМИ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТІВ У ВЛАСНІСТЬ ОБ'ЄДНАНИХ ГРОМАД»

Практичний посібник для ОТГ з питань передачі у комунальну власність земель, розроблений Аналітичним центром АМУ в рамках проекту USAID ПУЛЬС. У виданні описано алгоритм передачі земель та особливості окремих етапів, опубліковано зразки документів. Посібник поширено серед об'єднаних територіальних громад, які є членами АМУ.

Для отримання посібника потрібно звернутися до регіонального відділення Асоціації міст України у відповідній області.

”

Прем'єр-міністр України **Володимир Гройсман** на своїй сторінці у Facebook 5 лютого 2018 року написав: До кінця 2018 року кожна з більш ніж 700 об'єднаних громад володітимуть своїми землями і зможуть вільно ними розпоряджатися. Уряд знайшов рішення – без змін до законодавства та довгих бюрократичних процедур: прозоро, просто та швидко...

Моніторити процес будемо щомісяця - особисто готовий контролювати виконання завдань. Всі, хто затягуватимуть питання, відповідатимуть жорстко. Залучаємо до моніторингу і нагляду за відведенням земель Асоціацію міст...

НАВЧАЛЬНИЙ ПОСІБНИК ДЛЯ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД ОБ'ЄДНАНИХ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ВИДАННЯ ДРУГЕ

Видання здійснене в рамках проекту «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», фінансованого МЗС Норвегії.

У посібнику містяться відповіді на питання про поняття та роль місцевого самоврядування в системі публічної влади в Україні, законодавчі засади діяльності органів місцевого самоврядування та його посадових осіб, механізми реалізації повноважень депутатів місцевих рад. Розглянуто роль старости в оновленій системі місцевого самоврядування. Особливу увагу в посібнику зосереджено на ресурсному забезпеченні територіальних громад (місцевий бюджет, комунальне майно та земля), зокрема на процедурних аспектах розпорядження ними.

Видання доступне на сайті АМУ auc.org.ua в розділі «Бібліотека»

«МАРШРУТИ УСПІХІВ. КРАЩІ ПРАКТИКИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ»

Видання здійснене в рамках Проекту ПУЛЬС, який Асоціація міст України впроваджує за підтримки USAID. Це річне видання за підсумками загальнонаціональної Програми обмінних візитів «Маршрути успіхів» для посадових осіб органів місцевого самоврядування 2017 року.

Збірка містить кращі практики 10 українських міст – Кропивницький, Львів, Одеса, Івано-Франківськ, Житомир, Тернопіль, Київ, Харків, Вінниця, Черкаси – які відвідали учасники Програми «Маршрути успіхів». Публікація буде корисна працівникам органів місцевого самоврядування та всім, хто цікавиться питанням розвитку міст.

Видання доступне на сайті АМУ auc.org.ua в розділі «Бібліотека»

ПРАВЛІННЯ АМУ СФОРМУВАЛО ПОЗИЦІЮ ЩОДО НАЙВАЖЛИВІШИХ ПИТАНЬ РЕФОРМУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

14 лютого на засіданні Правління АМУ, яке провів **Віталій Кличко**, Голова АМУ, Київський міський голова, було розглянуто низку організаційних питань діяльності Асоціації та прийнято рішення, якими сформульовано позицію з важливих питань для місцевого самоврядування. У засіданні взяли участь голови громад-члени Правління АМУ, представник Голови АМУ у парламенті народний депутат **Оксана Продан**, народні депутати **Дмитро Білоцерковець**, **Анатолій Матвієнко**, **Микола Княжицький**, виконавчий директор АМУ **Олександр Слобожан**.

Члени Правління заслухали інформацію Виконавчого директора АМУ про стан виконання рішень Правління, прийняли до Асоціації 24 нові громади – тепер АМУ налічує 675 членів, схвалили План роботи Асоціації на поточний рік.

Під час обговорення пропозицій до **закону «Про службу в органах місцевого самоврядування»** Голова Асоціації міст України, Київський міський голова Віталій Кличко наголосив: «Сьогодні слід прискорити пошук компромісу усіх зацікавлених сторін в питанні ухвалення нової редакції закону «Про службу в органах місцевого самоврядування». Він нагадав, що Закон був ухвалений в цілому на початку минулого року, однак Президент повернув його до парламенту зі своїми пропозиціями.

Зокрема, глава держави запропонував прирівняти заступників сільського, селищного, міського голови до службовців - неполітичних посадових осіб, що мають конкурсну процедуру вступу на службу та кваліфікаційні вимоги і працюють безстроково. Водночас, Асоціація міст України висловила заперечення проти такої пропозиції. Члени Асоціації вказали, що статус заступників є похідним від статусу голови. Крім того, особа, яка перемогла

на місцевих виборах, повинна мати можливість сформувати свою команду, а запровадження конкурсу на такі посади гарантовано призведе до спотворення його суті. «Розгляд закону виглядає безперспективно без пошуку компромісу між усіма зацікавленими сторонами. На сьогодні є напрацювання окремих народних депутатів, які дозволяють врахувати пропозицію Президента», - зауважив Голова АМУ.

Віталій Кличко виступив з ініціативою проведення переговорів з народними депутатами, представниками Президента України та іншими зацікавленими сторонами для зняття суперечностей. Правління Асоціації підтримало таку пропозицію. Водночас, Правління АМУ наполягає на тому, що призначення заступників міського

голови повинне здійснюватися або міськрадою за поданням мера, або міським головою за погодженням ради, визначеним кандидатур. Крім того, має бути закріплена формальна обов'язковість розгляду однієї або декількох кандидатур відповідною постійною комісією ради для визначення їх відповідності такій посаді.

Представляючи пропозиції АМУ щодо **врахування інтересів місцевого самоврядування при підготовці Декларації цілей та завдань бюджету на 2019 рік**, Голова Асоціації міст України, Київський міський голова Віталій Кличко наголосив: «Інтереси органів місцевого самоврядування повинні бути враховані при формуванні бюджетної політики на 2019 рік. Не встигли ми завершити бюджетний процес, як вже маємо думати про плани на наступний рік. І ми знову

стоятимемо на позиції, що інтереси місцевого самоврядування повинні бути враховані при підготовці Декларації цілей та завдань бюджету на 2019 рік».

За його словами, органи місцевого самоврядування виступають за запровадження середньострокового бюджетного планування на місцевому рівні через створення місцевих фінансових планів на середньострокову перспективу. Крім того, додав В.Кличко, органи місцевого самоврядування повинні самостійно формувати муніципальні фіскальні реєстри, щоб належним чином адмініструвати місцеві податки та збори. Йдеться також про необхідність спрощення порядку обслуговування коштів місцевих бюджетів в установах банків держсектору; оптимізацію переліку платних послуг, які можуть надаватися установами охорони здоров'я. «Ми також наполягаємо на запровадженні монетизації пільг та житлових субсидій на рівні споживача. А пільги з оплати проїзду у громадському транспорті та послуги зв'язку для окремих категорій пільговиків мають бути замінені державною адресною грошовою допомогою», - додав Голова Асоціації міст України.

Серед пропозицій АМУ - списання заборгованості місцевих бюджетів за середньостроковими позиками перед державним бюджетом, яка знаходиться на обліку в Казначействі; передбачення інфраструктурної субвенції на наступний бюджетний період в обсязі не меншому, ніж у 2017 році, у розрахунку на 1 сільського жителя об'єднаних територіальних громад; розширення бази оподаткування акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів, що зараховується до місцевих бюджетів; збільшення частки зарахування до бюджетів місцевого самоврядування акцизного податку з виробництва та імпорту нафтопродуктів. Пропозиції висловили Чернігівський міський голова **Владислав Атрошенко**, Сумський міський голова **Олександр Лисенко**, секретар Маріупольської міської ради **Степан Махсма**, Кременчуцький міський голова **Віталій Малецький**, Новокаховський міський голова **Володимир Коваленко**, Славутський міський голова **Василь Сидор**, Білопільський міський голова **Юрій Зарко**, Мажанівський сільський голова **Анатолій Кушнір**.

Правління Асоціації також вважає за необхідне удосконалити бюджетне законодавство та втілити податкову реформу. Також має бути забезпечене повне фінансування з держбюджету делегованих державою повноважень, покладених на органи місцевого самоврядування. «Більше того - існуючі джерела наповнення місцевих бюджетів повинні бути збере-

жені, без будь-яких вилучень стабільних дохідних джерел», - наголосив В.Кличко.

Крім того, зауважив він, має бути збільшена інвестиційна складова частини місцевих бюджетів через збільшення кількості джерел надходжень до бюджету розвитку.

«Ми маємо підвищити фінансову спроможність органів місцевого самоврядування та закріпити за ними додаткові дохідні джерела», - зазначив Голова Асоціації міст України.

Правління АМУ підтримало пропозиції та схвалило рішення про їх направлення до Міністерства фінансів України.

Ще одне вкрай важливе питання - **стан погашення заборгованості з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги**. Голова АМУ

сказав: «Однією із найболючіших для місцевого самоврядування є проблема заборгованості з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги. І ми маємо в найкоротші терміни вирішити це питання».

Президент Асоціації «Укртеплокомуненерго» **Арсентій Блащук** виступив з пропозицією надіслати спільне звернення від Асоціації міст України та Асоціації «Укртеплокомуненерго» до керівництва держави щодо передбачення у Державному бюджеті коштів на погашення заборгованості з різниці в тарифах.

В.Кличко наголосив, що протягом 2017 року так і не була остаточно вирішена проблема погашення заборгованості з різниці в тарифах, що виникла ще до 1 січня 2016 року. Він нагадав, що в Держбюджеті минулого року було передбачено 5 млрд грн на ці цілі, а також законодавчо визначений механізм погашення. «Фактично, минулого року було використано на погашення заборгованості лише 1,7 млрд грн. При цьому, близько 95 % коштів пішло підприємствам тепlopостачання. А ще 1,8 млрд у грудні 2017 спрямовані на погашення заборгованості за електроенергію КП «Вода Донбасу», - зауважив Голова Асоціації міст України.

«Виникла також і проблема погашення заборгованості з різниці в тарифах за 2016 - 2017 роки. І, за даними Мінрегіону, ця цифра складає близько 11 млрд грн по теплокомуненерго та близько 2 млрд грн по підприємствах водопостачання та водовідведення», - додав Кличко. За його словами, механізм визначення та погашення заборгованості з різниці в тарифах, починаючи з 2016 року, відсутній. Він зауважив, що це сталося через законодавчу норму щодо недопустимості встановлення цін/тарифів на житлово-комунальні послуги на рівні нижчому за економічно обґрунтований.

Серед шляхів вирішення проблеми - напрацювання змін до законодавства та виділення коштів в Держбюджеті на погашення заборгованості з різниці в тарифах перед підприємствами тепло- та водопостачання за минулі періоди. Правління Асоціації міст України вирішило створити робочу групу для вивчення ситуації та напрацювання пропозицій щодо погашення існуючої заборгованості з різниці в тарифах на житлово-комунальні послуги за 2016-2017 роки. Діяльність цієї групи супроводжуватиме Аналітичний центр АМУ.

Ознайомитися з усіма рішеннями Правління АМУ від 14.02.2018 р. можна на сайті АМУ auc.org.ua у блоці Про АМУ – розділ Документи.

МАРШРУТИ УСПІХІВ:**ХАРКІВ ПОДІЛИВСЯ ДОСВІДОМ ПІДТРИМКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА РОЗВИТКУ МАЛОГО І СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ**

Асоціація міст України впроваджує загальнонаціональну Програму обмінних візитів «Маршрути успіхів» для представників органів місцевого самоврядування. Цикл щомісячних навчальних поїздок організовується в рамках Проекту ПУЛЬС, який реалізується за підтримки USAID. Головна мета - поширення кращих практик та успішного досвіду вирішення місцевих проблем та впровадження новацій, зокрема, завдяки зростанню місцевих бюджетів внаслідок децентралізації та отримання нових повноважень в процесі секторальної децентралізації.

22-23 лютого відбувся навчальний візит до Харкова на тему «Інноваційні інструменти розвитку малого та середнього бізнесу як шлях до успіху громади». Знайомитися з досвідом міста приїхали 24 представники з 17 областей України – міські голови, їх заступники, а також керівники й фахівці департаментів інвестицій та економічного розвитку.

Навчальний візит розпочався з сесійного засідання у Харківській міській раді.

З вітальним словом до учасників звернулася Вікторія Грецька-Миргородська, начальник управління інноваційного розвитку та іміджевих проектів Харківської міської ради. «Інновації - шлях у майбутнє. Лише залучаючи кошти до регіонів ми зможемо відбудувати сильну країну», - сказала вона.

В.Грецька-Миргородська представила учасникам Стратегію розвитку Харкова до 2020 року, розказала про практичні шляхи її реалізації і плани міста на майбутнє. В рамках Стратегії проведено близько 30 заходів, спрямованих на покращення іміджу міста та розвитку бізнесу, зокрема, дні моди і дизайну «Kharkiv Fashion», «Kharkiv Fashion Business Days», перший етап ярмарки стартапів, а також сформований кластер легкої промисловості та дизайну. «Коли ми провели перший етап ярмарки стартапів, то зіткнулися з багатьма труднощами. Їздили в Амстердам і переймали досвід розвитку їхньої стартап-системи. Ми повинні рухатися і не відставати. Ми хочемо зрозуміти, яким шляхом нам розвиватися: будувати величезні технопарки чи створювати бізнес-інкубатори. Я прихильник того, щоб розвивати віртуальну складову – це оптимізує витрати, надасть мобільність. Втім, відразу ж виникає багато інших питань, зокрема те, як залишати успішних фахівців тут, у Харкові, Україні», - сказала Вікторія Грецька-Миргородська.

Про участь молоді в розвитку міста розповів голова Молодіжної ради при Харківському міському голові Михайло Лазарєв. За його словами, саме молоді люди зараз беруть активну участь у створенні нових і значущих міських проектів, у числі яких - сайт і додаток міських ініціатив «Портал харків'янина». Нещодавно їх представили громадськості, і на сайт щоденно уже заходять близько тисячі користувачів, які пропонують шляхи удо-

сконалення цих сервісів.

Під час практичної частини навчального візиту учасники відвідали Науково-технологічний комплекс «Інститут монокристалів», з роботою якого їх ознайомив Генеральний директор Володимир Семиноженко. Побувавши на екскурсії в Інституті, учасники побачили Харків як один з провідних європейських центрів сучасного матеріалознавства. Під час дискусії представники міст дійшли висновку, що необхідно спільними зусиллями створювати стимули для розвитку української науки, технологій, промисловості і приймати закони, які сприятимуть розвитку українського виробництва.

Також гості відвідали новий Регіональний центр послуг, який надає жителям Харкова та Харківської області 400 соціальних та адміністративних послуг. Директор Центру Оксана Попова ознайомила з роботою закладу та розказала, що з моменту його відкриття 1 вересня 2017 року до лютого 2018 року тут отримали послуги 18 тис. громадян.

Наступний день навчального візиту розпочався з презентації аналізу законодавства у сфері інноваційної діяльності, здійсненого Науково-дослідним інститутом правового забезпечення інноваційного розвитку. Його представив директор інституту Сергій Глібо. Він відзначив, що такі зустрічі корисні для обміну думками та визначення позиції місцевого самоврядування щодо інноваційної політики на рівні міст. За його словами, зараз Науково-дослідний інститут правового забезпечення інноваційного розвитку працює над проектом першого в Україні інноваційного кодексу.

Також під час навчального візиту учасники відвідали креативний хаб «Spalah», який є зразком розвитку малого бізнесу та сприяє розвитку стартап-екосистеми Харкова. Крім того, представники українських міст ознайомилися з досвідом реалізації іміджевих проектів у Харкові на прикладі Центрального парку культури і відпочинку ім. Горького, який входить у рейтинг ТОП-25 кращих парків Європи.

Насамкінець представники міст підбили підсумки візиту і обмінялися своїми враженнями, а також подякували Асоціації та Харківській міській раді за цікавий та корисний візит.

КИЇВ

Модернізація зовнішнього освітлення, яку проводить влада столиці, дозволить щорічно економити 30 відсотків бюджетних коштів

Нині 80-90 відсотків зовнішнього освітлення Києва не відповідає сучасним вимогам і нормативам з енергоефективності, довготривалості роботи та екологічним нормам. Заміна світильників з традиційними джерелами світла на світлодіодні дозволяє знизити енергоспоживання. «Реалізація програми з LED освітлення дає можливість економити 30 відсотків споживання електроенергії. І таке освітлення набагато яскравіше», - сказав Київський міський голова В.Кличко.

На низці столичних вулиць вже замінене зовнішнє освітлення на сучасні LED світильники - на бульварі Лесі Українки, вулицях Олени Теліги, Петра Сагайдачного, Генерала Алмазова. «І на багатьох вулицях, в деяких парках та скверах міста освітлення буде замінене цього року. На це виділено 300 млн грн. Для нас це важливий напрямок. Адже йдеться про комфорт мешканців і безпеку руху», - додав мер столиці і розповів, що Київ щорічно витрачає 120 млн грн на оплату за зовнішнє освітлення міста. «Використання нових сучасних технологій дає можливість економити щонайменше 30 відсотків коштів. Це великі кошти для нашого міста», - наголосив В.Кличко.

У 2018 році «Київсвітло» проведе заміну зовнішнього освітлення на LED освітлення на 163 об'єктах. Всього буде встановлено майже 12 тисяч LED ламп у 5 парках, на 39 прибудинкових територіях та 119 вулицях, площах, проспектах, мостах.

КИЇВ

Програма термомодернізації «70/30» дозволила зекономити більше 40 мільйонів гривень за три роки

«Ми запровадили програму «70/30». 70 % платить місто, 30 % - мешканці будинку. І в цьому напрямку дуже непогані результати - за три роки понад 200 столичних будинків вже вклали гроші в ремонт і термомодернізацію, приєднавшись до програми. Дуже добрі відгуки тому, що ця система дозволяє економити 30, іноді 40 % споживання те-

пла і, відповідно, грошей, які люди сплачують за житлово-комунальні послуги», - розповів мер Києва Віталій Кличко в ефірі телеканалу «Київ». Він наголосив, що мешканці будинку, вклавши кошти в його утеплення та модернізацію, за 2-3 роки зможуть повернути ці гроші у вигляді економії за сплату за ЖКП.

«Ці 200 будинків, які реалізували цю програму, сукупно зекономили понад 40 мільйонів гривень тільки за комунальні послуги», - додав мер та зауважив, що у термомодернізацію цих 200 будинків їх мешканці вклали загалом 65 мільйонів гривень.

За словами Кличка, на сьогодні система термомодернізації окупила себе у багатьох будинках, де була здійснена.

Нагадаємо, програма термомодернізації «70/30» передбачає, що місто оплачує 70% вартості робіт з енергозбереження за рахунок бюджетних коштів. Мешканці будинку мають покрити 30% витрат. До енергоефективних заходів, зокрема, входить проведення енергоаудиту, встановлення енергоефективного та регулюючого обладнання, утеплення зовнішніх стін будівлі.

Презентовано результати опитування щодо рівня довіри громади до місцевої влади, проведене українсько-норвезьким проектом, який реалізує АМУ

Соціологічне дослідження у 10 містах-учасниках проекту мало на меті вивчення громадської та експертної думки щодо діяльності органів місцевого самоврядування та їх співпраці з громадськістю. Результати аналізу стануть основою для підготовки планів підвищення ефективності діяльності органів місцевого самоврядування у відповідній сфері. Дослідження проведене в рамках проекту «Партиципативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні», який реалізується Асоціацією міст України та Норвезькою асоціацією місцевих і регіональних влад у співпраці з Норвезьким інститутом міських і регіональних досліджень при фінансуванні Міністерством закордонних справ Норвегії.

У період 24 січня -16 лютого 2018 року результати соціологічного дослідження були презентовані у 10 містах: Борисполі, Києві, Чернігові, Вінниці, Коростені, Кривому Розі, Луцьку, Первомайську, Павлограді, Чугуєві та 12 об'єднаних територіальних громадах: Носівській, Новоукраїнській, Пирятинській, Білозірській, Засульській, Піщанській, Решетилівській, Великокопанівській, Недобоївській, Солонянській, Слобожанській, Старосалтівській.

Виконавчий директор Асоціації міст України Олександр Слобожан та Надзвичайний і Повноважний Посол Королівства Норвегії в Україні Уле Тер'є Хорпестад взяли участь у презентаціях у Вінниці та Чугуєві і звернулись до учасників з вітальним словом.

ВІННИЦЯ

8 лютого презентація результатів дослідження у відбулася Вінниці. Захід відбувся у міській раді за участі працівників виконавчого комітету міської ради, представників громадських організацій, експертів проекту.

Виконавчий директор АМУ **О.Слобожан** у вступному слові сказав: «Ми вдячні норвезьким колегам за допомогу в реалізації проекту в нашій країні. Цей проект є інструментом якісних змін у місцевому самоврядуванні».

Вінницький міський голова **С.Моргунов** у виступі розповів: «Важливо, що у Вінниці та Україні в цілому формується відповідальне і демократичне громадянське суспільство. Якщо ми говоримо про формування сильної територіальної громади,

про що зазначено в Стратегії «Вінниця:2020», то саме надання якісних адміністративних послуг і безпосередньо в Центрах адміністративних послуг, і на електронних майданчиках, - теж сприяє розвитку демократії, покращує надання якісних послуг для людей». Надзвичайний та Повноважний Посол Норвегії в Україні **Уле Т.Хорпестад** зазначив: «Децентралізація є надзвичайно важливою і є одним з головних чинників створення стабільної демократії по Україні шляхом долучення громадян до місцевих політичних процесів. За цей час Україна здійснила вражаючу роботу, однак є ще ряд питань, над якими потрібно працювати. За фінансової підтримки Міністерства закордонних справ Норвегії з 2015 року Норвезька асоціація місцевих і регіональних влад реалізує в Україні проект, який прагне підтримувати місцеві органи влади».

ЧУГУІВ

16 лютого результати соціологічного дослідження було презентовано у Чугуєві Харківської області на заході у міській раді за участі місцевих депутатів, працівників міської ради, громадських активістів.

Зі вступним словом до учасників звернувся Виконавчий директор АМУ **О.Слобожан**: «Шановні учасники, сьогодні ми презентуємо результати соціологічного дослідження за напрямком місцева демократія та взаємодія з громадськістю. Проаналізувавши отримані дані, можемо сказати, що місто Чугуїв має дуже хороші результати».

Посол **Уле Т. Хорпестад** у виступі підкреслив, що реформа місцевого самоврядування в Україні є найуспішнішою з усіх впроваджуваних реформ. Норвегія підтримує Україну, тому виділила 20 млн євро підтримки, які направлені на різні напрямки, зокрема на систему управління, енергоефективність і розвиток місцевої демократії. «Сподіваюсь, результати дослідження стануть відправною точкою для впровадження кращих практик у Вашому муніципалітеті», — додав пан Уле Тер'є Хорпестад.

Чугуївський міський голова **Г.Мінаєва** подякувала Асоціації міст України та норвезьким колегам і запевнила, що участь Чугуєва у проекті «Партисипативна демократія та обґрунтовані рішення на місцевому рівні в Україні» сприятиме підвищенню ефективності діяльності органів місцевого самоврядування та якості послуг, що надаються жителям міста.

З Підсумковим звітом за результатами досліджень громадської та експертної думки можна ознайомитися на сайті АМУ auc.org.ua у розділі Бібліотека.

ЧЕРНІВЦІ

Реалізувати проект модернізації вуличного освітлення допоможе Євросоюз

Проект «План дій зі сталого енергетичного розвитку (ПДСЕР) для міського соціально-економічного розвитку: практичне впровадження ПДСЕР у напрямку сталого, розумного та енергоефективного міського освітлення в м. Чернівці» підтримується Європейською Комісією через Угоду мерів. Завдяки йому Чернівці отримали можливість зробити життя городян комфортнішим і безпечнішим. «Із 100 поданих заявок на участь виграли 6, серед яких і наше місто. Практичне впровадження проекту з влашту-

вання сталого, розумного та енергоефективного зовнішнього освітлення дозволить місту значно економити електроенергію та скоротити шкідливі викиди в атмосферу», - сказав Чернівецький міський голова О. Каспрук.

Загальна вартість проекту складає 1500 тис. євро. Внесок ЄС складе 1 217 891 євро, внесок департаменту ЖКГ міської ради – 324 133 євро. Період реалізації проекту складає 27 місяців. Упродовж двох років в рамках проекту планується: виготовити та затвердити проектно-кошторисні документи для зовнішнього освітлення та для установок сонячної енергії; провести енергоаудит вуличного освітлення; замінити 5300 натрієвих ламп на світлодіодні та 146 км проводів ліній зовнішнього освітлення; встановити шість установок енергії сонця для освітлення дитячих майданчиків у трьох районах міста.

ТЕРНОПІЛЬ

Вперше в Україні запущено оплату за проїзд банківськими картками у всьому громадському транспорті

З лютого у всьому комунальному та приватному громадському транспорті Тернополя пасажери можуть розраховуватися безконтактними банківськими картками будь-яких платіжних систем і NFC-пристроями.

Така можливість стала доступна завдяки спільному запуску безконтактної системи оплати проїзду Тернопільської міської ради, компаній Visa та Ощадбанк.

Для розрахунку за проїзд безконтактними технологіями пасажери можуть користуватися як стаціонарними, так і переносними

валідаторим, які розміщені у всіх тролейбусах, автобусах та маршрутних таксі міста.

Тернопільський міський голова С.Надал сказав: «Тернопіль іде європейським шляхом розвитку громадського транспорту. Зараз наше місто - одне з перших, де запроваджено електронний квиток і наразі єдине місто в Україні, де є можливість оплачувати за проїзд безконтактними банківськими картками у всьому громадському транспорті: комунальному та приватному. Наголошую, що це лише черговий етап масштабної транспортної реформи у Тернополі, оскільки на часі закупівля великих автобусів та створення єдиної муніципальної транспортної компанії. Відтак, у нашому місті зовсім скоро буде якісний, зручний та доступний громадський транспорт».

ЛЬВІВ

Молодіжна столиця України 2018 року

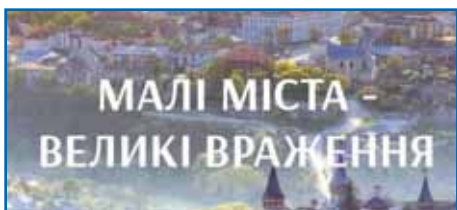
6 лютого завершився перший Національний конкурс «Молодіжна столиця України». У Києві презентували свої проекти фіналісти конкурсу - Дніпро, Вінниця, Івано-Франківськ, Кам'янець-Подільський, Кременчук, Луцьк, Львів, Рівне, Тернопіль, Харків. Загалом на конкурс було подано 50 заявок.

Наглядова рада, до складу якої увійшли представники центральних органів виконавчої влади, асоціацій органів місцевого самоврядування, ЗМІ, молодіжних об'єднань, міжнародних проєктів та організацій, обрала молодіжною столицею 2018 року Львів.

Основними перевагами для Львова як міста-переможця у конкурсі, стануть проведення у 2018 році Всеукраїнського молодіжного форуму, промоція міста на європейському рівні, підвищення іміджу та рівня довіри до міської влади, налагодження співпраці з містами-молодіжними столицями в Європі, стимулювання участі молоді в житті міста, проведення у партнерстві з UReport соціологічного дослідження присвяченого молоді.

Нагадаємо, що ініціаторами конкурсу є Міністерство молоді та спорту України, Український інститут міжнародної політики та Національна молодіжна рада України. Асоціація міст України виступила співорганізатором. Цей конкурс проводитиметься в Україні щороку, відзначаючи найкраще місто для проживання та розвитку молоді.

Вісім проєктів стали переможцями конкурсу «Малі міста – великі враження»

Проєкт «Малі міста – великі враження» був ініційований Міністерством культури України 1 листопада 2017 року. Конкурс проводився під патронатом Прем'єр-міністра України В.Гройсмана. Наприкінці січня експертна рада, до складу якої, зокрема, входив Виконавчий директор АМУ О.Слобожан, відібрала 8 зі 158 проєктів для впро-

вадження пілотних стартапів, що пов'язані із культурною спадщиною:

- Тростянець, Сумська область, проєкт «Створення культурного бренду міста»
- Тульчин, Вінницька область, проєкт «Леонтович Арт Квартал»
- Острог, Рівненська область, проєкт «Культурний барбакан»
- Чугуїв, Харківська область, проєкт «Репенський пленер»
- Славутич, Київська область, проєкт «Міжнародний фестиваль кіно і урбаністики – 86»
- Шарівка, Харківська область, проєкт «Культурний хакатон»
- Гадяч, Полтавська область, проєкт «Фестиваль молодих театрів»
- Вилківська ОТГ, Одеська область, проєкт «Гастрономічний фестиваль Дунайські гостини»

Переможці конкурсу – учасники проєкту отримають фінансову підтримку у розмірі не менш ніж 500 тис. грн для реалізації проєкту, а також методичну допомогу у розробці ексклюзивної ідеї та концепції стартапу, супровід під час реалізації та маркетингову підтримку проєкту.

«Цей конкурс привернув увагу до стану об'єктів культурної спадщини по всій країні. Переконалий, це стане стимулом для відновлення замків та палаців, започаткування нових фестивалів та інших культурних проєктів. Реалізація місцевих ініціатив у сфері культури надасть позитивного іміджу містам та ОТГ, підвищить туристичну привабливість територій. Будуть створені умови для розвитку бізнесу та залучення інвестицій», – зазначив Виконавчий директор АМУ О. Слобожан.

Переможцями конкурсу Є-data Рейтинг стали малі міста

Конкурс «Є-data Рейтинг» проводився за трьома ключовими показниками: рівень реєстрації бюджетних установ на порталі Є-data, приріст внесених документів, наповнення кабінетів.

Найбільш відкритими з точки зору використання публічних коштів перед своїми громадянами є: Нетішин (Хмельницька обл.) з результатом 93,7%, Сколе (Львівська обл.) – 90,4%, Заліщики (Тернопільська обл.) – 90,1%. Ці міста є членами АМУ. У конкурсі взяло участь 447 міст.

Довідка. «Є-data» – офіційний портал публічних фінансів України spending.gov.ua. Конкурс проводився за підтримки Міністерства фінансів України.

Нетішинський міський голова О.Супрунюк поділився секретами побудови відкритого інформаційного середовища у місті: «Усі закупівлі проводимо через систему ProZorro!, окрім придбання продуктів з маленьким терміном зберігання на суму не більше 50 тис. грн, проектування та інших творчих робіт. У міській раді запроваджено систему електронного документообігу для ефективного контролю роботи спеціалістів та управлінь. Ми були учасниками тестування ресурсу «Розумне місто», де є зручні сервіси щодо відкритого бюджету, публічних фінансів, петицій, заявок на ЖКГ, опитування, доступ до електронних послуг тощо. На сьогодні ефективно ведемо роботу із громадянами через цей ресурс. «Розумне Місто» - це інструмент розвитку партнерства між владою, громадянами та бізнесом. Також працюємо над запровадженням електронних сервісів у лікарні. Головне - виконуємо чинне законодавство і керуємося принципом: всі процедури повинні бути максимально відкритими».

ХАРКІВ

Почав працювати сайт та мобільний додаток міських ініціатив «Портал харків'янина»

У лютому у Харкові презентовано сайт міських ініціатив «Портал харків'янина» portal.city.kharkov.ua. Мобільний додаток на його основі працює на двох операційних системах - iOS і Android. Крім того, «Портал харків'янина» офіційно представлений у соціальних мережах «Facebook», «Telegram» і «Instagram». Хештег порталу - #portal_kh.

Новий сайт міських ініціатив покликаний стати інструментом прямої демократії, способом комунікації між міською владою та городянами. «Портал харків'янина» став результатом роботи

практично всіх департаментів мерії і Молодіжної ради при Харківському міському голові.

Через «Портал харків'янина» у Харкові реалізовуватиметься проект «Громадський бюджет». Харків'яни зможуть подавати свої ініціативи, щоб зробити життя в місті комфортнішим і кращим. Проекти, які наберуть найбільшу кількість голосів інших користувачів сайту, будуть реалізовані за кошти міського бюджету. Всього на реалізацію громадського бюджету виділено 50 млн грн, якими тепер харків'яни зможуть розпоряджатися на свій розсуд. Зареєструватися на «Порталі харків'янина» можна буде через систему «BankID», це дозволить уникнути махінацій при голосуванні на сайті і не дасть можливість голосувати більше одного разу. Подавати проекти через портал зможуть жителі Харкова, які зареєстровані в місті і є членами територіальної громади, а також громадяни, які мають статус внутрішньо переміщених осіб і зареєстровані у Харкові.

ГАЛУЗЕВИЙ ФОРУМ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ – ПЛАТФОРМА ДЛЯ ОБГОВОРЕННЯ ПОДАЛЬШИХ КРОКІВ СЕКТОРАЛЬНОЇ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

19-20 лютого Асоціація міст України провела в Києві галузевий форум, метою якого було обговорення розроблених АМУ Стратегій секторальних реформ за напрямками: кадрова політика і організація роботи рад, надання адміністративних послуг та електронне урядування. Крім того, учасники обговорили законодавче забезпечення діяльності об'єднаних територіальних громад. Такі форуми вже стали традиційними. Вони проводяться в рамках проекту ПУЛЬС, який реалізується АМУ за підтримки USAID.

У Форумі взяли участь 150 представників органів місцевого самоврядування, які працюють у сферах кадрової політики та надання адміністративних послуг, делегати від ОТГ. Серед спікерів були представники профільного парламентського Комітету, Мінрегіону, Мінекономіки, Національної академії державного управління.

Відкрив роботу Форуму Виконавчий директор Асоціації міст України **Олександр Слобожан**. Привітавши учасників, він запросив до слова Голову Комітету Верховної Ради України з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування **Сергія Власенка**. Народний депутат зауважив, що теми, винесені на обговорення Форуму, вкрай важливі і звернувся до АМУ з проханням надіслати до Комітету пропозиції, які будуть напрацьовані в ході обговорення.

С.Власенко зазначив, що на розгляді у Комітеті знаходяться два найважливіші для місцевого самоврядування законопроекти: проект нової редакції Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування» та законопроект про об'єднання громад навколо міст обласного значення. Щодо першого законопроекту є певний консенсус. Можна сподіватися, що найближчим часом на засіданні Комітету буде знайдено компроміс для його врегулювання. Що стосується другого законопроекту, то голосів для його прийняття поки що немає, але Комітет активно працює над цим питанням. Саме завдяки таким форумам, зауважив С.Власенко, було підготовлено останній законопроект. Насамкінець народний депутат висловив сподівання, що пропозиції, підготовлені учасниками Форуму, а також активна співпраця АМУ та Комітету з їх урахування дозволять вийти на конкретні алгоритми і механізми вирішення існуючих завдань.

Виконавчий директор АМУ О.Слобожан подякував Голові Комітету та повідо-

мив, що Правління АМУ, яке засідало 14 лютого, прийняло рішення щодо згаданих законопроектів і пропозиції Асоціації будуть найближчим часом спрямовані до Комітету.

Далі до слова був запрошений **Володимир Вакуленко**, завідувач кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом НАДУ. Він зазначив, що реформа з децентралізації ставить перед громадами низку проблем, зокрема, необхідність залучати ресурси для розвитку професійних кадрів, розробки стратегій та статутів ОТГ, планування бюджетів. Громади мають навчитися використовувати інструменти та можливості, які надає Уряд та міжнародні фонди, підкреслив В.Вакуленко. НАДУ, зі свого боку, зацікавлена у проведенні спільних з АМУ тренінгів та навчань для представників місцевого самоврядування.

Далі робота Форуму продовжилася на засіданнях трьох секторальних робочих груп.

Група «Особливості формування кадрової політики органів місцевого самоврядування та організації роботи рад»

Засідання групи провів аналітик АМУ **Володимир Пархоменко**. Спікерами виступили Володимир Купрій, перший заступник Голови Національного агентства України з питань державної служби, Володимир Вакуленко, завідувач кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом НАДУ, Олександр Маковський, заступник завідувача секретаріату парламентського Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Олег Онищук, керівник Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції НАЗК, Юрій Дерев'янка, головний спеціаліст відділу з питань обробки повідомлень про корупцію Департаменту організації роботи із запобігання та виявлення корупції НАЗК.

Учасники висловилися за прискорення впровадження розробленої АМУ секторальної Стратегії «Організація діяльності органів місцевого самоврядування та професійний розвиток» і якнайшвидший розгляд проекту нової редакції Закону України «Про службу в органах місцевого са-

моврядування». Крім того, учасники підтримали Концепцію реформування системи підготовки кадрів місцевого самоврядування, схвалену постановою Уряду від 1.12.2017р. Асоціації міст України рекомендовано взяти участь у впровадженні Концепції.

Група «Адміністративні послуги та електронне урядування»

Засідання групи провів директор Центрального офісу впровадження децентралізаційної реформи АМУ **Володимир Мягоход**. Спікерами виступили Гайк Степанян, головний консультант секретаріату парламентського Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, Лілія Попова, начальник відділу взаємодії з місцевими органами влади Департаменту з питань місцевого самоврядування та територіальної організації влади Мінрегіону України, Марина Маценко, головний спеціаліст відділу розвитку системи надан-

ня адміністративних послуг управління розвитку адміністративних послуг Департаменту розвитку підприємництва та регуляторної політики Мінекономрозвитку України.

Учасники висловилися за прискорення прийняття законопроектів «Про внесення змін до Закону України «Про адміністративні послуги» в частині удосконалення порядку

надання адміністративних послуг», «Про внесення змін до Закону України «Про державну реєстрацію актів цивільного стану» та деяких інших законодавчих актів України щодо децентралізації та наближення до громадян адміністративних послуг у сфері державної реєстрації актів цивільного стану. Представники громад

звернулися до АМУ з пропозиціями: допомогти вирішити правові проблеми ведення реєстрів територіальних громад, посприяти подоланню супротиву на місцях передачі повноважень ЦНАПам органів місцевого самоврядування.

Також учасники наголосили, що необхідно запланувати розробку змін до Закону України «Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні» щодо вдосконалення процедури реєстрації.

Група «Особливості організації діяльності об'єднаних територіальних громад»

Засідання групи провела експерт з розроблення законодавства та управління ресурсами органів місцевого самоврядування АМУ **Людмила Даменцова**. Спікерами виступили Ярослав Рабошук, директор Аналітичного центру АМУ, Вікторія Колтун, д.н. держ.упр., доцент, професор кафедри регіонального управління, місцевого самоврядування та управління містом НАДУ, Юрій Гарбуз, головний консультант секретаріату Комітету ВРУ з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого са-

моврядування.

Учасники висловилися за прискорення прийняття законопроекту про об'єднання громад навколо міст обласного значення, закликали врегулювати питання роботи осіб, які виконують обов'язки старост, законодавчо визначити процедуру проведення до-

ПУЛЬС РЕФОРМ

радами, у разі якщо межі однієї або декількох ОТГ повністю співпадають з межами відповідного району.

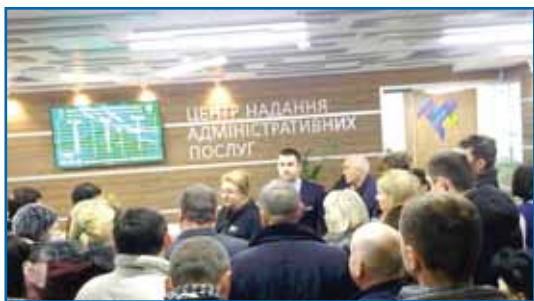

врахує всі напрацьовані пропозиції у зверненні до відповідних органів влади.

даткових виборів депутатів у випадку приєднання до ОТГ громад з інших районів та збільшити розмір субвенції з держбюджету до 1,1 тис. грн на одного сільського жителя. Також учасники закликали врегулювати питання щодо розподілу повноважень між радами ОТГ, місцевими органами виконавчої влади та районними

Після секторальних засідань відбулася заключна сесія, на якій модератори представили напрацювання решті учасників. Експерт з розроблення законодавства та управління ресурсами органів місцевого самоврядування АМУ Людмила Даменцова подякувала учасникам за активну роботу та запевнила, що Асоціація

У другий день роботи Форуму учасники відвідали центри надання адміністративних послуг м.Києва.

РОЗ'ЯСНЮЄ:

АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР
АСОЦІАЦІЇ МІСТ УКРАЇНИ**Щодо деяких особливостей застосування Закону України
«Про державну допомогу суб'єктам господарювання»**

3 2 серпня 2017 року набрав чинності Закон України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» (надалі – Закон), який встановлює засади проведення Антимонопольним комітетом України (далі – АМКУ) моніторингу державної допомоги суб'єктам господарювання, здійснення контролю за допустимістю такої допомоги для конкуренції тощо.

Положення Закону розповсюджуються як на державні органи виконавчої влади, так і на органи місцевого самоврядування (далі – ОМС) всіх рівнів. Починаючи з вересня 2017 року ОМС зобов'язані повідомляти АМКУ про всю існуючу станом на 2 вересня 2017 року допомогу суб'єктам господарювання. Крім того, положення Закону зобов'язують ОМС, у випадку подальшого планування надання допомоги суб'єктам господарювання за рахунок місцевих ресурсів, повідомляти АМКУ про наміри надати таку допомогу із поданням низки документів. Фактично встановлюється монополія АМКУ на розпорядження фінансовими коштами місцевих бюджетів.

Асоціація міст України неодноразово наголошувала на недосконалоості положень Закону, через реалізацію яких можливе блокування надання фінансової підтримки або поповнення статутного капіталу комунальним підприємствам для забезпечення життєдіяльності громад, прийняття рішень щодо надання субсидій та дотацій тощо.

До АМУ надходять численні звернення ОМС щодо проблем практичної реалізації Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання». Виходячи із цього, нашими експертами надано роз'яснення найактуальніших питань, яке базується на позиції Асоціації міст України та роз'яснень, які надав Антимонопольний комітет України.

Чи кваліфікується податкова пільга як державна допомога?

Згідно з пунктом 3 абзацу другого частини першої статті 4 Закону «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» надання податкових пільг є формою державної допомоги. Центральні та місцеві органи державної влади, а також ОМС протягом року з дня набрання чинності Законом зобов'язані подати Антимонопольному комітету України повідомлення про чинні програми підтримки суб'єктів господарювання, що передбачають надання податкових пільг, які існували на 02.08.2017.

Відповідно до роз'яснень, які надав АМКУ, державна підтримка є державною допомогою, якщо одночасно виконуються такі умови:

- підтримка надається суб'єкту господарювання;
- фінансування державної підтримки здійснюється за рахунок ресурсів держави чи місцевих ресурсів;
- підтримка створює переваги для виробництва окремих видів товарів чи провадження окремих видів господарської діяльності;
- підтримка спотворює або загрожує спотворенням економічної конкуренції.

Тобто, відповідно до Закону податкова пільга повинна надаватися конкретному суб'єкту господарювання. Відповідно до пункту 12.4 статті 12 Податкового кодексу та пункту 24 статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до ОМС сільських, селищних, міських рад та рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, можуть встановлювати ставки місцевих податків та зборів. Але, відповідно до пункту 12.3.7 статті 12 Податкового кодексу України, не дозволяється сільським, селищним, міським радам та радам об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, встановлювати індивідуальні пільгові ставки місцевих податків та зборів для окремих юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців і фізичних осіб або звільняти їх від сплати таких податків та зборів. Якщо ОМС, відповідно до бюджетного законодавства, немає права встановлювати пільги по сплаті місцевих податків та зборів конкретному суб'єкту, то податкові пільги не можуть відноситися до видів державної допомоги.

Чи існує законодавчо затверджений перелік послуг, які належать до господарської діяльності, що становить загальний економічний інтерес?

На сьогодні Кабінетом Міністрів України не затверджено перелік послуг, що становлять загальний економічний інтерес.

Відповідно до роз'яснень АМКУ на Міністерство економічного розвитку і торгівлі як головного виконавця покладено підготовку та подання на розгляд Кабінету Міністрів України проекту нормативно-

правового акту щодо затвердження переліку послуг, що становлять загальний економічний інтерес. На сьогодні відсутня інформація щодо розробки переліку таких послуг Міністерством економічного розвитку і торгівлі.

Через це виконавчі органи державної влади на місцях не до кінця розуміють, які послуги можуть бути віднесені до послуг, що становлять загальний економічний інтерес. У такому випадку вони можуть звернутися до Міністерства економічного розвитку і торгівлі із пропозицією щодо включення певних видів послуг до переліку тих, які становлять загальний економічний інтерес.

Чи потрібно приймати рішення про визнання відповідної державної допомоги незначною?

Відповідно до підпункту 9 пункту 1 ст.1 Закону незначна державна допомога - державна допомога одному суб'єкту господарювання, сукупний розмір якої незалежно від її форми та джерел не перевищує за будь-який трирічний період суму, еквівалентну 200 тисячам євро, визначену за офіційним валютним курсом, встановленим Національним банком України, що діяв на останній день фінансового року.

Рішення про визнання відповідної державної допомоги незначною державною допомогою законодавством не передбачено. Надавач сам вирішує, чи є така державна допомога незначною.

Як подавати повідомлення АМКУ, якщо є декілька надавачів державної допомоги?

Згідно з абзацом третім пункту 1 розділу 4 Порядку 2-рп у разі, якщо надавачами державної допомоги є одночасно декілька надавачів державної допомоги, до АМКУ подається спільне повідомлення від таких надавачів про нову державну допомогу.

Чи відносяться поточні видатки з місцевого бюджету, виділені на функціонування комунальних підприємств до поняття «державна допомога суб'єктам господарювання»?

Поточні видатки з місцевого бюджету, виділені на функціонування комунальних підприємств, відносяться до державної допомоги суб'єктам господарювання.

Чи поширюється дія Закону на надання підтримки за рахунок коштів бюджету на впровадження енергоефективних заходів, а також відшкодування відсотків за користування кредитними коштами, залученими ОСББ, асоціацією ОСББ на здійснення енергозберігаючих заходів у житлових будинках?

У розумінні чинного законодавства ОСББ не є суб'єктом господарювання, тому підтримка ОСББ за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів не може бути віднесена до державної допомоги, у розумінні Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання», і не підпадає під дію цього Закону.

Чи підпадає під сферу дії Закону підтримка господарської діяльності, пов'язаної з інвестуванням в об'єкти інфраструктури із застосуванням процедур державних закупівель?

Відповідно до пункту 2 частини другої статті 3 Закону дія Закону не поширюється на підтримку господарської діяльності, пов'язаної з інвестуванням в об'єкти інфраструктури із застосуванням процедур державних закупівель.

Проте, АМКУ надає додаткові роз'яснення щодо цього питання. Відповідно до норм Повідомлення Європейської комісії щодо поняття державної допомоги, яке зазначено у статті 107 (1) Договору про функціонування ЄС, щоб задовольнити вимоги законодавства у цій частині, процес закупівель має бути:

- відкритий для всіх потенційних зацікавлених учасників торгів;
- достатньо добре рекламований;
- прозорий з точки зору інформації, наданої учасникам торгів;
- прозорий, що гарантує, що критерії відбору та надання винагород є об'єктивними й опублікованими;
- недискримінаційні, що гарантують рівність всіх учасників тендеру, однакові критерії відбору всіх учасників тендеру;
- безумовний, що гарантує, що учасники торгів не підпадають під незвичні зобов'язання, які не можуть задовільнити всі інші потенційні учасники торгів.

Процес має бути конкурентним, тобто більше одного потенційного покупця. Лише в такому разі здійснення надавачами державної допомоги підтримки господарської діяльності шляхом інвестування в об'єкти інфраструктури не підпадатиме під сферу дію Закону.

**УВАГА! КОНСУЛЬТАЦІЮ ЕКСПЕРТІВ АМУ МОЖНА ОТРИМАТИ,
НАДІСЛАВШИ ЗАПИТ У БЛОЦІ “КОНСУЛЬТАЦІЇ”
НА САЙТІ АСОЦІАЦІЇ AUC.ORG.UA**

*** Досвід європейських міст

Стокгольм, Швеція

Новий житловий квартал з дерев'яних багатоповерхівок

У столиці Швеції Стокгольмі у районі Сундбюберг на березі затоки знаходиться новий житловий квартал Страндпаркен (Strandparken), забудований семиповерховими дерев'яними будинками. Такі будинки, у порівнянні зі звичайними бетонними, мають багато переваг: вони повністю екологічні і зводяться швидко, при чому коштують не дорожче. Ціна на квартири у них залежить, переважно, від району та навколишньої інфраструктури.

Висота цих дерев'яних будинків зумовлена шведськими правилами. Так у будинку на сім поверхів має бути один

ліфт, а якщо поверхів вісім – вже два. В середньому у Стокгольмі будівлі мають шість поверхів. Фасади нових будинків зроблені з тонких кедрових «плиток», які щільно прилягають одна до одної, завдяки чому покриття є міцним та вогнетривким. З часом дерево змінить колір і стане сірим. Всередині будинку все зроблено з деревини, а внутрішні стіни вкриті тонким шаром гіпсокартону, щоб відповідати вимогам пожежної безпеки. Окрім того, дослідження показали, що у таких будинках тихіше, ніж у звичайних, що позитивно впливає на відчуття комфорту.

Проектування кварталу розпочалося у 2006 році. Для нього девелоперська компанія придбала муніципальну землю. «Дерев'яний квартал» запроектований за принципами демократичної архітектури – всі простори між будинками належать місту і є загальнодоступними. Також тут розвинута вся супутня інфраструктура. Перший будинок тут з'явився у 2012 році. Його зведення тривало сім місяців, при тому, що бетонне житло будується 22 місяці.

Тут доцільно навести приклад міста Векше, яке розташоване на півдні Швеції. Тут міська влада вирішила, що до 2020 року усі об'єкти будівництва, які замовляє чи зводить муніципалітет, будуть виготовлені з дерева. Зараз показник використання дерева у цьому місті зріс до 53%. За шведським законом, що був прийнятий 100 років тому, якщо ти зрубуєш дерево, маєш посадити нове. Зараз у країні висаджують три нових дерева за кожні два зрубані. Таким чином, нині кількість лісів удвічі більша, ніж 100 років тому.

За матеріалами сайту ecotown.com.ua

Трір, Німеччина

Місто вже 20 років заробляє гроші на смітті

У місті Трір (Німеччина) жителі навчилися сортувати сміття та запровадили його ефективну утилізацію.

За словами экс-віце-мера Тріра Норберта Нойгауза, роздільний збір відходів та сміттєпереробний завод врятували місто від екологічної катастрофи: «Двадцять років тому ми зрозуміли, що незабаром не буде чим дихати і почали вирішувати проблему сміття. Ми утворили спільне підприємство з Трірським районом, оскільки міській владі це було дорого, а віддавати справу утилізації та переробки відходів у приватні руки - найгірша ідея з усіх можливих. Крім того, ми побачили, що можна отримати додаткові кошти на розвиток міста. Головне було зробити перший крок – навчити людей сортувати сміття, довести їм, що це робиться заради майбутнього, заради здоров'я нашої планети і їхніх дітей».

У районі Трір проживає 530 тисяч людей, які продукують 460 тонн відходів щодня. Кожний житель громади сплачує податок у розмірі 90 євро у рік на утилізацію та переробку сміття.

Сортування сміття відбувається ще на етапі збирання – кожен будинок окремо складає папір і картон, пластик і упаковку та все решта, що не є біологічним сміттям і не містить паперу. Окремо сортується скло за кольорами та вивозиться у визначений час. Небезпечні або габаритні відходи (батареї, люмінесцентні лампи, холодильники тощо) забирає спеціальна служба на замовлення.

За рішенням міської влади жителі двічі караються за порушення умов поводження з відходами. У перший раз їм призначається підвищений тариф на вивезення сміття. За друге порушення місто розриває угоду та відмовляється надавати відповідні послуги.

Також у Трірі є власний сміттєпереробний завод потужністю 180 тисяч тонн на рік. У його будівництво місто інвестувало 20 млн євро. Підприємство обслуговує команда з чотирьох чоловік.

На заводі переробляється пластик на екобруківку, кришки тощо. Біовідходи спеціальними шредерами та екскаваторами перетворюються на компост, який купують фермери. З висушених та спресованих у брикети відходів виготовляється паливо, яке також продається. Скло відправляється на інший завод, де подрібнюється та переплавляється.

На закритому полігоні виробляється біогаз, який забезпечує власні потреби заводу в електричній енергії та продається державі, завдяки чому компенсується половина витрат на утримання полігону. Окрім того, на підприємстві діє очисна станція, де фільтрат перетворюється на цілком безпечну для довкілля технічну очищену воду і скидається у річку.

Досвід Тріра, що взяли на озброєння міста Німеччини та інших країн Європи, свідчить: можна уникнути перетворення великих територій на смітники, більше того – перетворити відходи на вигоду та живі кошти.

За матеріалами сайту www.urbanua.org

Барселона, Іспанія

Ревіталізація промислової зони та створення інноваційного міського району

Район 22@Barcelona розташований на двох сотнях гектарів у колишній промисловій зоні на південному сході Барселони. Через занепад підприємств він був дуже бідний протягом кількох десятиліть, адже влада нехтувала залученням інвестицій. Процес оновлення розпочався у 2000 році як урядова ініціатива, спрямована на ревіталізацію колишнього промислового району Побле Ноу та розвиток сучасного інноваційного міського середовища.

Проект «22@Barcelona» - це один з найамбітніших проектів у сфері оновлення міст у світі.

Перевагами цього району є його доволі велика площа, близькість до центру міста та добре транспортне сполучення. Це серйозний потенціал для розвитку Барселони в контексті конку-

рентоспроможності між містами у всьому світі. Тому район 22@ був запроектований як нове місце для міських економічних та соціальних інновацій. Таке глобальне бачення було впроваджено через зосередження на діяльності, що базується на знаннях, а також масштабне залучення нових технологій.

Проект передбачає розвиток п'яти «кластерів знань»: Інформаційні та комп'ютерні технології (ІКТ), Біо-Медичний, Дизайнерський, Енергетичний та Медіа. Ідея полягає в тому, щоб об'єднати як міжнародні, так і місцеві громади, створюючи фізичні та соціальні мережі для полегшення співпраці, залучення талантів та створення екологічної системи бізнесу.

Міське планування району здійснювалося за принципами «компактного міста», які передбачають щільність забудови, екологічність та високу якість життєвого простору. Тому субсидоване житло, зелені зони та громадські простори проектувалися таким чином, щоб створити збалансоване поселення.

Барселонська модель «омолодження» застарілих територій із стійким економічним та соціальним розвитком застосовується і для інших міст світу, таких як Бостон, Стамбул, Кейптаун та Ріо-де-Жанейро.

За час з 2000 року міській владі вдалося залучити у район 22@ 4500 діючих та сприяти розвитку нових підприємств. Сьогодні тут розташовані університети, науково-дослідні і навчальні центри, стартапи та найсучасніші технологічні компанії. Орієнтовна кількість людей, що працюють тут складає 90 тис., що на 62,5% (56,2 тис. працівників) більше, ніж було на початку проекту.

За матеріалами сайту policytransfer.metropolis.org

Голова Хоростківської ОТГ Степан Гладун: «Ставимо масштабні завдання щодо розбудови інфраструктури у Хоростківській громаді»

Бюджет Хоростківської ОТГ на 2018 рік становить 71 млн гривень. Кошти спрямовані на освітню, медичну сфери. Заплановано проведення реконструкції освітніх закладів, об'єктів соціальної інфраструктури, ремонту доріг. Про пріоритетні проекти і напрямки роботи розповідає голова Хоростківської міської об'єднаної територіальної громади Степан Гладун в інтерв'ю сайту «Реально».

Нагадаємо, наприкінці жовтня 2017 року відбулися вибори у 4 ОТГ Тернопільської області. Хоростківську міську ОТГ, до якої входять окремі населені пункти Гусятинського та Теребовлянського районів, очолив Степан Гладун.

– Яким є бюджет Хоростківської міської об'єднаної територіальної громади на 2018 рік?

– Бюджет Хоростківської громади на 2018 рік складає 71 млн грн. З них власні надходження – 26 млн грн. У 2017 році бюджет м. Хоростків становив 13 млн грн. Але разом з доходами у нас збільшились і видатки. З цього року до нас на фінансування повністю перейшли спортивна та музична школи, які раніше утримувалися за рахунок районного бюджету. Також з міського бюджету будуть отримувати зарплатню технічні

працівники всіх навчальних закладів, оплата енергоносіїв та утримання шкіл, будинків культури і бібліотек.

– Реалізація яких проектів планується в освітній сфері? В яких школах громади потрібно провести ремонтні роботи?

– На 2018 рік громада отримає освітню субвенцію в сумі 22 млн грн. Це на зарплати працівникам. З нашої громади на 2018 рік подано 5 проектів до Державного фонду регіонального розвитку – це капітальний ремонт системи опалення Хоростківської опорної школи, капітальний ремонт даху Перемилівської школи, капітальний ремонт системи опалення Ключинської школи, капітальний ремонт даху дитячого садочку у с. Перемилів та капітальний ремонт даху дитячого садочку № 2 м. Хоростків. Також на 2018 рік заплановано купити шкільний автобус, з бюджету буде профінансовано 30% його вартості. Ремонту потребують майже всі школи громади. Ми вже приступили до робіт у Перемилівській школі, там ремонтується підлога у спортзалі та внутрішні вбиральні. Термінового потрібно здійснити заміну частини даху у Великоговилівській школі, також необхідно зробити ремонт у їдальні. Будемо шукати кошти з внутрішніх резервів і направляти їх із перевиконання бюджету.

– Чи є у Хоростківській ОТГ опорна школа?

– Так, це Хоростківська школа № 2. Нам вдалося зробити утеплення фасаду основного корпусу та здійснити капітальний ремонт даху. Цього року перед нами

стоїть завдання завершити утеплення фасаду всіх приміщень школи. Також протягом 2017-2018 років школа отримала обладнання на кабінет біології, зокрема мікроскопи, інтерактивну дошку, мультимедійний проектор та повне оснащення; а на кабінет географії – інтерактивні карти, інтерактивну дошку, мультимедійний проектор та повне оснащення. Також мультимедійними комплексами обладнані кабінети фізики, хімії, два класи математики, кабінет історії, української мови та світової літератури. До усіх цих кабінетів проведено дротовий та бездротовий інтернет. Окрім цього, школа отримала 20 ноутбуків. Облаштовано смугу перешкод, яка відповідає стандартам МОН.

– Які плани щодо розвитку спортивної інфраструктури у населених пунктах громади?

– На розвиток спорту в бюджеті передбачено 300 тис. грн. Цього року ми плануємо відремонтувати спортзал у спортивному комплексі у ДЮСШ ім. Миколи Піддвірного та провести утеплення фасаду приміщення, у якому знаходиться басейн. Також хочемо поліпшити стан всіх сільських стадіонів та спортивних майданчиків.

– Яка сума спрямована на розвиток галузі медицини? Чи передбачені кошти у бюджеті на закупівлю медичного обладнання?

– Загальна сума медичної субвенції складає 10,6 млн грн. Первинна ланка – 2 млн грн, а вторинна – 8,6 млн грн. На закупівлю медичного обладнання коштів не передбачалося, оскільки у нашій громаді лікарня відсутня. На поліпшення матеріально-технічної бази амбулаторій та ФАПів кошти будуть виділятися від перевищення нашого бюджету.

– Поговоримо про ремонт доріг. Окресліть плани щодо розбудови інфраструктури у населених пунктах Хоростківської громади?

– Перш ніж відповісти на ваше запитання щодо планів, хочу висловити подяку народному депутату України Миколі Люшняку за підтримку і допомогу в розбудові інфраструктури. За його сприяння у 2017 році з фонду соціально-економічного розвитку були виділені кошти на капітальний ремонт центральної дороги Хоросткова по вул. Незалежності, на проведення капітального ремонту системи опалення у «ЗОШ I-III ступенів № 1-гімназія», а також на реконструкцію інших об'єктів. На ремонт місцевих доріг у бюджеті на 2018 рік передбачено кошти в сумі 1 млн. грн. На ремонт місцевих доріг у бюджеті передбачено кошти в сумі 1 млн. грн. Звичайно, цієї суми замало, тому плануємо залучити кошти, які отримаємо на розвиток інфраструктури населених пунктів. Наше завдання на сьогодні відремонтувати всі підїзні дороги до кожного населеного пункту громади, а також здійснити ремонт сільських доріг. Організувати транспортне сполучення з кожним населеним пунктом, тобто запустити міський автобус. Паралельно будемо працювати над поліпшенням стану об'єктів соціальної інфраструктури, ставимо перед собою завдання зміцнити матеріально-технічну базу всіх установ в кожному населеному пункті нашої громади.

За матеріалами сайту realno.te.ua